

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatalkatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő: **BILKEI FERENC.**
Segéd-szerkesztő: **KETSKÉS ELEK.**

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

Az adócsavar.

Az osztrák tábornok urak csak akkor szoktak felénk mosolyogni, mikor újabb milliókért a markukat tartják. Pedig akár a selyemzsinórt nyujtanák felénk. Módot adnak rá, hogy gyönyörűen kivégezzük magunkat. Mert hogy honnan veszi a nép a pénzt, a milliókat, dehogyan kérdezik ők. Nem is gondolkoztak felőle soha. Megszokták már, hogy parancsoljanak, hogy halb rechts-et, halb links-et kommandírozzanak. Megszokták azt is, hogy parancszavukra föltétlen engedelmesség szokott következni. Ezt gyakorolják most is. Hogy a nép megszökik az országból s idegen világrészben keres boldogulást, azzal soha sem törődtek. Hiszen Tisza István is csak azt tudta eddig kisűtni, hogy miként biztosíthatja kedves adófizető polgártársainak az utat a boldog Amerika földje felé.

Most potom 160 millióval kér többet az osztrák-magyar hadsereg parancsnoksága. Ötven millió ágyukra, huszonnyolc millió emberölő szerszámokra, hatvankét millió tengeri hajókra, huszonkét millió puskaporra. Kinyilvánították óhajukat s Tisza István sietve siet a magas parancsnak engedelmeskedni Hiszen azért lett miniszterelnök. Nem Magyarországnak

kellett, hanem Ausztriának. Tehát tudja, hogy mi a kötelessége.

A delegációból pedig kimaradtak Zichy János gróf, Apponyi Albert gróf, Ugron Gábor. Csak Rakovszky István maradt meg a régi ellenzék vezetési közül, hogy megmondja a keserű igazságot az osztrák tábornok uraknak, hogy működésük nem nemzetvédelem, hanem nemzetgyilkolás. Hogy ennek az agyongyőzött, kiszípolozott magyar népek lezuhatták még a sovány, esontjaira tapadt bőrt, de hogy a nagy próba idején használt veszik-e, az más kérdés. A nemzeti szellem talaját öntözgessék, a sziveket nyerjék meg a haza és trón védelmének. A kapa, a kasza többet ér akkor védelmül a legnehezebb tábori ágyunál is.

Az ipartestület válsága.

A fehérvári iparosok annyi kétségbeesett bajához egy újabb járult: válság ütött ki a vezetőség körében is. A kiknek az ipari pangás s a még alig mozduló életet megülő sztrájk idején erélyes kézzel, bátorsággal és akarat-erővel munkálkodniuk kellene, azok megbénítva érzik magukat. Baj van fönn és baj van lenn. Ezt látjuk kifejezésre jutni a kedd esti gyűlés alkalmával.

A mint megtituk, Say Ferenc az ipartestület

elnöke lemondott állásáról s ezt bejelentette az ipartestületnél, valamint Rózsa István főkapitánynál. Az iparosok, mint a megbolygatott hangyafészek keltek a maguk igazának védelmére. Izgalmukat fokozta az a tapintatlan és rosszakaratu támadás, a melyet az egyik helyi lap rosszakaratu információ alapján az ipartestület s annak volt elnöke ellen intézett. Az előjárósági tagok csaknem teljes számban gyűltek össze az ipartestület helyiségében, hogy a kínos ügy mibenlétét megvilágítva lássák. Napok óta egy ívet köröztettek, melyben az előjárósági tagok szolidaritást vállaltak Sayval és aláírásukkal kötelezték magukat, hogy vele együtt viselik hivatalukat, vagy ők is lemondanak a rájuk ruházott tisztiségről, ha Say távozik helyéről.

Az ülést Németh István alelnök nyitotta meg, jelezvén az összejövetel célját, hogy Say elnök lemondása ügyében sürgősen határozatot hozzanak. Felolvasták Say lemondó levelét, melyben okul hozza föl, hogy célját, melyet maga elé tűzött, különböző akadályok miatt elérni képtelen, nemcsak a nagyobb bajokon nem tud segíteni, de az iparosok vitális érdekeit is képtelen megvédelmezni.

Nagy Ignác iparhatósági biztos távollétében dr. Saára Gyula, a testület ügyésze szólalt ezután fel. Jellemzte Say Ferenc eddigi működését, mely a legnagyobb elismerést érdemli. Megvált hozzá a szakavatottsága, ügyessége s a mi fő: erélye, hogy az iparosok ügyét válságos helyzetükben előmozdítsa.

Nézeteltérések fordulhattak elő, hogy mindenkinek eleget nem tudott tenni, az is természetes. De jóakarátát, hogy valóban rendet akart csinálni, senki nem vonhatja kétségbe. Kéri, hogy

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A göröngy.

Rekkenő nyári napokon, mikor a föld népe künn a határban izzad s mikor a falu kihaltak látszik, a szegény koldus vontatott, lármas „mityánk”-ját már ki tudja hányadszor ismétli, míg egy gyerek vagy egy vén anyóka kihoz valamit az istenadtának. S az is többnyire csak egy kártya fekete kenyér, mintha bizony a szegény ember másból sem élne. Hanem hát hiába, olyan tájban biz kevés a krajcár a tulipános láda felekén.

Ebben a munkaidőben majd mindennapos lett nálunk a vén Csik huszár. E néven ismerték őt mindenki. No, mert huszár volt ő kelme — valamikor, régen. Azóta sem tudott leszokni a hetyke kis, piros huszársipkáról. Mindig olyat viselt. Többi ruhája biz nem volt nagyon fényes. Hanem a kabátját tavasztól őszig csak panyókára vetve hordta. Kézében hatalmas botot hordott. De az ő botjának nagy volt ám a tekintélye. A falu kuvaszai messze kikörtültek. De nem hiába respektálták oly nagyon, mert az öreg hirtelen olyan hatvágást kanyarított vele a levegőbe, hogy még

az istentelen csavargó népség is hamar odébb állt, ha az a bot fölemelkedett. Akárcsak kard lett volna. Pedig azért soha sem bántott senkit. Oldalán tarisznya lógott, melynek titkát, hogy benne egy piros, kis selyemkendőbe csavart göröngy rejtőzik, valahogy ellesték az emberek, de többet senki sem tudott róla mondani.

Hát az öreg, mint mondom, úgy aratás idején gyakran eljött a krajcárjáért, no meg — szivarvégekért. Egy tikkasztó délutánon ismét beállt. Mialatt én odajártam, hogy kompetenciáját megkaphassa, az öreg meglátta a folyosó falán azt a képet, melyet akkoriban kialakítottak oda. A régi színezett metszet pihenő huszártábori ábrázolt.

Mikor visszajöttem, az öreg a kép előtt találtam. Nézi, nézi, egyszerre az arca elborul s szeméből egy köny kezd lefelé gördülni. E köny nyomában fájdalmas emlékei látszanak megújulni s mély szomorúság kifejezése ömlik el viharverte arcán. Egyet sóhajt. Mintha egy tönkretett élet minden keserősége tört volna ki e sóhajban.

Hallgatva állunk.

A nap forrón tűz le. Ember, állat hús árnyékot keres. Néma csend vesz körül, csak egy betévedt darázs zümmög haragosan, fejét az ablak üvegébe ütögetve, — szabadulni vágyik.

És az öreg beszélni kezd.

— Hej, épen így voltunk mi akkor! Sokan, sokan, mind bátor legények, derék huszárak. Oh, mily türelmetlenül vártuk, mikor vághatunk már a muszkák közé. Láttuk őket s göröcsösen fogtuk jó kardunkat. Ugy vártuk a parancsot, mint a szomjas föld az esőt. — Hát aztán megjött a parancs, hogy: „letenni a fegyvert!” Hej, Világos, Világos! Keserű lehet a te földed a sok huszár könnyétől.

— Elvették a kardomat, lovamat, lezuhatták rólam zsinóros atillámot s azt mondták: „nehetsz haza!” — Másképp szerettem volna én haza menni! Csillaggal galléromon, selyem bojtjal karddomon. Hej, letűnt az én csillagom akkor már — örökre.

Egy este éhesen, rongyosan haza vetődtem. Két év óta nem voltam már otthon. Hirt se hallottam hazulról. Hogyan is, híz széllemben-hosszában barangoltunk az országban. Már magam sem tudom, hol mindenütt jártunk. Nem is gondoltam én akkor másra, csak itni-vágni az ellenséget. Pedig mikor hazulról elmentem, szépen kicsináltuk, hogy Anicska megvár, hisz ugyanis nagyon fiatal. Osztt egybekelünk, az apám meg átadja nekem a gazdaságot és szépecskén, boldogan éldegélni fogunk. Mert szerettem ám az Anicskát

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyszeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárak, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti kiszolgálást ígérek.

156—15

Mai lapunk 4 oldal.

00000308

a maguk részéről ne vegyék tudomásul a lemondást. (Általános, egyhangú helyeslés.) De az előjárósági ülésen mégsem lehet elintézni a dolgot, mert Sayt a közgyűlés választotta meg s lemondása ügyében is csak a közgyűlés határozhat.

Balog Ferenc küldöttség kiküldését kéri, a mely Sayt lemondásának visszavonására, valamint a helyzet megvilágítására bírja. Németh István, Balog Ferenc, Berveiler János, Fűzy Márton, Schlett Ignác, Weichinger Sándor küldöttségileg hitták meg Sayt a gyűlésre.

Sádra Gyula dr. előterjesztette a gyűlés határozatát. Az előjárósági tagok törhetlen ragaszkodással és bizalommal vannak Say Ferenc személye iránt, bizalmukat beléje helyezik, elismerik odaadó munkálkodását, melylyel ugy a munkaadók, valamint a munkások jogait védelmezte. Kéri egyszersmind, hogy vonja vissza lemondását s maradjon továbbra is elnöke az ipartestületnek. (Zúgó éljenzés.)

Say Ferenc mélyen meghatva válaszol a szép szavakra. Előadja, hogy elhatározása hosszasan megfontolás eredménye. Mikor az ipartestület megisztelő bizalmát elfogadta, nagy tervekkel lépett a nehéz állásba. Volt ambíciója, kedve az akadályok leküzdésére. De csalódnia kellett. Ő exponálta magát, mások pedig egyedül hagyták. Akadályokra talált a felsőbb hatóság, valamint munkatársai részéről. Egyedül a közügyek oduimából jutott ki neki busásan. Mikor az iparosok jogait védelmezte, mikor a meglévő törvények végrehajtását sürgette, nem támogatásra talált, hanem izgatással vádolták, boszúállónak nevezték. A hatóság maga is szemet hunyt a svindliknél. Az ő ipara összeesik azzal, a melynél legtöbb visszaélés történik. Természetes, hogy kötelessége volt küzdeni azok ellen is. Felhozza az ácsok sztrájkját, a kik beadványt intéztek az ipartestülethez, melyben követelésüket formulázták. Beadványuk „az ácsok szakegylete” bélyegzővel volt ellátva. Ő elment Kóc István főkapitányhoz, kérvén, hogy létezik-e ilyen egyesület s ha létezik, milyenek az alapszabályai? A főkapitány az egyesület létezéséről hallott, megerősítéséről tudomása nem volt, alapszabályait nem ismerte. Say választa, hogy egy ily jogilag nem létező egyesülettel nem tárgyalhatnak, azt a kijelentést tette, hogy mindegy, bárki írja alá a beadványt. Ő aztán elment Havranek polgármesterhez, kérve támogatását a béke létrehozatalára nézve. Összehívta a szakosztályt. Há-

rom nap alatt megállapodtak, határozatukat a segédek nem fogadták el s a polgármester ötet vádolta merevséggel, a ki minden békés megoldásnak ellensége. Ha fölütes hatósága támogatás helyett méltatlan vádakkal illeti, ha működését csak így honorálja, meginogva érzi maga iránt a bizalmat. Elmondja, hogy a város házán hónapokon keresztül pihenetnek fontos okiratokat elintézetlenül, dacára, hogy az okirat kiállításához szükséges pénzüsszeget átveszik. Ebből aztán végtelen zavarok támadnak.

A belső okok közé számítja, hogy a szakosztályok elnökei sokszor hónapokig nem intézik el a hozzájuk áttett ügyeket Nincs meglepődve a belső ügykezeléssel, sok rendetlenséget tapasztal magában a hivatalban, a mi szintén sürgős orvoslást vár. A hivatalos orákat nemcsak hogy pontosan be kell tartani, (a mi eddig nem esett meg) hanem ki is kell terjeszteni.

Fölemlíti az egyik helyi lap durva támadását, mely személyét akarta befeketíteni s egy c. omó otromba vádoltanságot fogott rá a testületre is, rája is, szóval az egész magán viseli a rosszakarat bélyegét. Ő népszerűséget nem keresett, hanem igyekezett megfelelni kötelességének. Ha valakit a vita hevében talán megbántott, nem átalotta soha, hogy pardont kérjen. Meghallgatott mindenkit s igazságot keresett. Kéri vegyék lemondását tudomásul s terjesszék az ügyet illetékes fóruma, egy rendkívüli közgyűlés céljára. Ha a bizalom megrendül személyeiről, szívesen félreáll.

Dr. Sádra Gyula mindenben helyesli Say felszólalását. A megtámadott bizalmat csak egy rendkívüli közgyűlés adhatja vissza. Legyen a közgyűlés határnapja május 29-ike, ha akkor nem volna megtartható, június 5-ike. Legyen a közgyűlés tárgya az elnök lemondása.

Trenkó József eddig azonosította magát azokkal az előjárósági tagokkal, a kik állásukról lemondtak, mert Say lemondott. Ismerni akarta a lemondás okát. Mivel pedig ismeri, készséggel aláírja ő is és szolidaritást vállal vele. Hiszi, hogy többi előjárótársai is így gondolkoznak. (Általános helyeslés és éljenzés.) Az előjárósági tagok kivétel nélkül szolidaritásukkal vallják maguk magukat Sayval és új ívet irnak a.á. Az ülés a lemondott elnök életével ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **Megtérés.** Sokakat fog érdekelni az a lelki átalakulás, mely megvénnek egyik előkelő zsidó családjában történik. Dr. Pajzs Gyula rácalmási földbirtokosnak most már a harmadik gyermeke vette fel a keresztiséget s lett tagja a kath. egyháznak. Néhány nappal ezelőtt Kánter Károly budai királyi palotai plebános a szent Szimon-kápolnában keresztelte meg dr. Pajzs Gyula Pál nevű fiát, ki a keresztiségben hasonló nevet nyert. Bizonyára érdekes, hogy egy előkelő, gazdag s így teljesen független család gyermekei határozózik magukat erre a lépésre és pedig, a mint halljuk, saját apjuk buzdítására. Jól tudjuk, hogy nem egy megtérésnél nem a belső meggyőződés szava, hanem külső körülmények szokták vezetni a megtérőket. Itt azonban kizárva látjuk ezt a körülményt s a lelkiismeret komoly szavának tudjuk be az elhatározást. Érdekes az is, hogy a megtérést maga a zsidó rabbinus sietette. Pajzs Pál ugyanis crettségét akart tenni, a melyhez osztályvizsgai bizonyítványra is szüksége volt. A rabbinus azonban egy hatalmas szekundálv akarta megtszteni a hozzá hűtelen tanítványt. A fiu vizsgára nem mehetvén, néhány nappal előbb vette fel a keresztiséget, mint a hogyan előzőleg elhatározta s kath. hitoktatótól kapott jeggyel ment az érettségi vizsgára. A keresztapait tisztet Koller Pál földbirtokos viselte.

— **Áthelyezés.** Wunsch Béla és Ferency György honvédhadnagyokat Veszprémből városunkba helyezték át.

— **A KSZOE városunkban.** Mint már megírtuk, a Kereskedelmi Szaktanárok Orsz. Egyesülete Pünkösöd vasárnapján városunkban tartja meg nagygyűlését. Kedden d. u. 4 órakor Havranek József polgármester elnöklésével az egyesületet fogadó bizottság ismét összeült, hogy a programot végelegesen megállapítsa. A bizottság tagjai: Alaghy Dezső, dr. Bierbauer Viktor, Deutsch Aladár, dr. Faludi Miksa, Hübner Károly, dr. Kerkes Lajos, Kovács Alajos, Kovács Károly, Klöbner József, Kunos Gyula, dr. Lurja Aladár, Pék János, Reinltz Lipót, dr. Sádra Gyula, ifj. Singer József, Simon Sándor, Szirbek József, Vértessy József, Wertheim Ármin és Wertheim Pál. Az ünnepély végelegesen megállapított programja a következő: Szombaton délután 4 órakor a vasutón fogadják az érkezőket, a hol Havranek József üdvözlí őket. Este a Kereskedelmi Társulat vacsorát ad a Magyar Király szállóban a vendé-

nagyon. És az este a lehetetlent kellett elhínnem! Azt, hogy Anicska nincs többé, hogy Anicska meghalt. Ah! hogy-fájt-a-szívem!

— Igen, meghalt, de — jobb, hogy így történt. Nem tudtam volna elviselni, hogy más férfi oldalán lássam. Mert azalatt, míg oda voltam, férjhez adták szegényt. Azt beszéltek neki, hogy én már talán nem is élek, mert híremet sem hallani, és hogy tán ha élek is, szent, hogy ellövik lábamat vagy kezemet vágják le és ilyen nyomorékhoz csak nem megy? De ha épen kerülnek is haza, biztos hogy becsuknak, mert a császár ellen harcoltam.

— Így ijesztgettél, míg végre tán maga is elhítte s rokonai unszolására férjhez ment. Férjhez ment, de alig egy év múlva meghalt. Itt hagyott — örökre. És ki ennek az oka? É s kérdés villant meg agyamban. Ki más, ha a férje nem? Volt rá a felelet. Iszonyu düh fogott el. No majd meglakolsz te! Életem megrontója!

— Egy sötét este odasompolyogtam a házhoz, jó furkós bottal a kezemben. Gondoltam, megkopogatom az ablakot s ha kijön, leütöm.

— De mikor benéztem az ablakon, a bot kiesett a kezemből. Láttam, hogy a férfi bölcső fölé hajolva, türelmesen dudol egy lármás kis babának. A férfi anyja, a szegény öreg, a kemen-

cénél bóbiskolt. A kis baba, — az Anicska szegény árva, — csak tovább lármázott. A vér agyamba tolt és összeszorult szívem kérdezte: Szabad-e az ártatlankát még az apjától is megfosztanom?

Elkullogtam onnan.

Másnap a férj ablaka alatt találta botomat. Sejtette, mit jelent s került. Jól tette.

— Én azonban attól a naptól fogva — ejh! korbély lettem. Korcsma lett otthonom, hegedűszó altatóm. Öreg apám bánatában meghalt. Mikor kikisértem, annak a másik sirmak fejéje úgy intgetett: „javulj meg, javulj!” Nagyon benn voltam már a rossz életben. Nem hallgattam rá. Szép házacska, jó földcséském eluszott. Aztán még egyszer elmentem a temetőbe, elbucszni halottaimtól. Egy göröngyöt vettem föl Anicska sírjáról, melyet azóta hordok tarisznyámban, abba a kis piros selyemkendőbe csavarva, melyet tőle kaptam szerelmünk zálogául, mikor a haza fegyverbe szölytöt.

Aztán ott hagytam falumat, — mindenemet, elbujdostam. Nem maradt egyben huszársípkámnál, e göröngy-, meg fájó szívemnél . . .

— Azóta bolyongok hazátlanul, nincsen hova lehajtsam fejemet. A korbély életnek érzem minden nyomorát, szívemben hordom a tövist, de

nem bírom kihúzni onnan, csak nyögöm tehetetlenül szűró fájdalomt.

Fel-felébred keblemben a lelkiismeret szemrehányó szava, de nincsen elég erőm, hogy erőlköszileg lábra álljak, sem hogy a jóra ösztönző benső intést elaltassam. És mégis érzem, hogy ez nem tarthat így örökké, hogy én nem lehetek a gonoszoknak örökké ostorozott rabszolgája. Nemcsak a halál szabadít meg tőle, de nekem már itt is meg kell szabadulnom.

Szegény vén huszár. Azóta már te is porladsz göröngyöddel a sírhant alatt, lelked meg ott jár Anicskádnl, ki, bár nem lehetett a tied, mégis igazán csak téged szeretett. Ha ott főt találkoztok, elmondja neked, hogy az ő szellemkeze huzta félre arról a kis ablakról a függönyt, hogy megláthasd kicsiny árvaát. Ő vette ki kezéből azt a botot, mellyel te oly borzasztó dolgot akartál mivelelni.

És csilagod is lesz. A jó Isten bizonyára egy ragyogót tűz melleddre, a kereszt helyébe, melyet életedben viseltél. Kérdemetel kardoddal — valamikor, régen. Hiszen „nagy idők tanúja” voltál te is. Nyugodjál békével!

T. C.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

1904

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

gek tiszteletére. Másnap, vasárnap délelőtt 9 óra-kor nagygyűlés a városház nagytermében. Délben a város az idegen vendégek tiszteletére ebédet ad a Magyar Királyi szállónak. Az ebéd befeljeztével megkoszorúzzák Vörösmarty szobrárt, a honnan a szállóhegyre viszik egyes vendéglátó szállóbirtokosok az ünnepség résztvevőit. — Az érkezők tiszteletére adandó vacsorán és ebéden résztvenni szándékozók péntek déli 12 óráig jelentésként be ebéli szándékukat, mert a későbbi jelentkezéseket nem vehetik figyelembe. Az ebédre szóló iv (egy teríték ára 4 kor. 20 fillér) Havranak József polgármesterénél van letéve, a vacsorára szóló ivék pedig (egy teríték ára 5 korona) Kunos Gyula ker. tanárnál, a Kereskedelmi Csarnok és a Kiskereskedők Egyesületének helyiségében található.

— **A pécsi közig. tanfolyamon** a tüzendészetet *Vida Pál*, a helybeli pénzügyigazgatóság tisztviselője adta elő a hallgatóknak. Tegnap tért vissza, hogy hivatalát újra elfoglalja.

— **A sztrájk.** Újat nem mondhatunk róla, hanem érdekeset. Az ács urak egyik a másik után szokik meg a sztrájk tanjáról. Az öntudat — úgy látszik — vékony szelet a jóllakáshoz. A gyerekeket pedig, ha sírnak otthon, szintén nehézz elcsillítani az öntudattal. Emennek tehát a vidékre se dolgoznak ott. A mesterek pedig — ez is érdekes — kiküldik vidékre a munkát és elvéggeztetik ugyanazokkal, a kik itthon megtagadták nekik a munkát. Természetes, hogy a vidéken a régi árákért dolgoznak. A különbség tehát csak annyi, hogy a mesterek is, a munkások is megfizetik a fuvardíjat a vidékre. Tehát egy haszna mégis van a sztrájknak: a fuvarozóknak nem remélt hasznot juttatott. A sztrájkolók nagy részének nem volt munkája eddig sem s nagyrészt ezek kényseritlik többi társukat is a munkálanságra. De ez a dolog így tarthatatlan. A rendőrségnek közbe kell lépnie s biztos védelmet nyújtani azoknak, a kik dolgozni óhajtanak. Tessék lecsukni egyet-kettőt a lármásabbjából s mindjárt vége lesz a komédiának. Utóvégre tisztára abszurdum, hogy egy-két nagyhangú suhanc ezrekre menő kárt okozzon becületes szándékú társainak, csak azért, mert Jakabokányiéknek ez úgy tetszik.

— **Gyógyszertár-vétel.** Az Eisenbarth-féle gyógyszerárt a házzal együtt ifj. Lukács Lajos vegyszermű győzszeret vette meg ifj. Eisenbarth Agostontól.

— **Pénzügyi palota.** Ez meg egy olyan palota, amely — a legnagyobb valószínűség szerint — rövid időn belül fel fog épülni. A miniszter ugyanis jóváhagyta a törvh. bizottsági ülés ama határozatát, hogy a régi katonai élclmezési ház telkén egy 210 ezer koronába kerülő pénzügyi palotát építtet. A 210 ezer koronát természetesen törlesztéses kölcsön útján szerzik be.

— **A lövészkertben** Pünkösöd vasárnap és hétfőn nagy séta-hangverseny, mind a két napon cállövészet, tekeverseny és nagy gyermek-tombola. A belépti díj rendes.

— **Egy életrevaló eszme.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága azon életrevaló eszme megvalósításán fáradozik, amelynek célja a merényletek, öngyilkosságok, párbajok számának csökkentése. Ezt akként vélte elérhetőnek, hogy szabályrendeletet alkotott a pisztolyok, forgópisztolyok és az ezekhez szükséges löszerek árusításáról. A szabályrendelet szerint engedély nélkül sem venni, sem eladni mindezeket nem lehet. A kereskedő csak annak adhat el pisztolyt és löszert, aki az engedélyt felmutatja. A szabályrendelet ellen vétőkre szigorú büntetés vár. Feltétlenül igaz van Zalavármegyének, amikor a sok merényletnek abban keresi a magyarázatát, hogy mindenki vehet pisztolyt és töltényeket. Csatlakozásra hívja fel a törvényhatóságokat, amire azok — azt hisszük — feltétlenül hajlandók is.

— **Újabb csoda Lourdesban.** Francia katolikus lapok jelentik, hogy február 11-én, a lourdesi jelenés évforduló napján a barlang előtt csodálatos gyógyulás történt. A beteg, akiről szó van, Paul Ancers, pamiersi lakos. Közül három éve valami vasuti szerencsétlenségénél súlyosan megsebesült. Sérüléseinek állandó nyoma maradt mert azóta, hogy hosszadalmas betegágából felkelt, csak mankón tudott járni és bal lába erősen deformálódott. Mint mindig, február 11-én is mankón jött misére, melynek meghallgatása után a barlanghoz ment, hogy ott az olvasót imádkozza. Ima közben, amint utóbb a vizsgáló orvosoknak elmondotta, úgy érezte, mintha valami folyadék járná át beteg tagjait. Fölemelkedett s járnai próbált. Máskori ilyenmő kísérleteinél támadó görcsös fájalmaknak nyomát sem érezte, lábainak bénító gyöngesége megszűnt. Meggyógyult. Ruganyos léptekkel ment be a vizsgáló orvosokhoz... A tény tagadhatatlan volt. A csodálatosan meggyógyult másnap ép egészségben utazott haza, hogy élő bizonyíték legyen a lourdesi Szűz hatalmának és Isten végtelen kegyelmének.

— **Hivatalvizsgálat.** A helybeli pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség főnöke: Halla János f. hó 9. és 10-én a Szent-György kórház gondnoki hivatalában vizsgálatot tartott. Érdeklél várjuk erről szóló jelentését.

— **Tanulmányi kirándulás.** Mint annak idején lapunkban jelezte, a Fejérmegyei Gazdatiszt Kör tagjai f. hó 12-én tanulmányi kirándulást terveztek a veszprémi megyei Fekete-pusztára. E tervek meg is valósultak. Fejérmegyéből Lintner Sándor, gróf Nádasdy Ferenc lepsényi uradalmi tisztartójának, mint a Fejérmegyei Gazdatiszt Kör elnökének vezetése alatt 40 gazdatiszt vett részt a kirándulásban, Veszprémből pedig Kolozsvári József főispán, Rainprecht Antal, Bibó Dénes, a gazd. egyesület alelnöke, Paur Odún titkár, Reé Jenő, Fischer Károly, Tóth Ede, Purgly László vál. tagok, Kenessey Miklós enyingi főszolgabíró és a környékbeli birtokosok és bérlők. A kirándulókat a kirándulás céljait kiűző puszta bérője: Lonkai Ármin várta 30 kocsiával. Az 600 holdas birtok mintá-kezelése sok érdekes látnivalót mutatott a kirándulóknak. Érdeklél néztékgazdatisztjeink a szép tehenészetet; de legtöbb csodálójá akadt egy 20 lőreji gőzekének, amelyvel állítólag évenként 820 hold mély, 1400 hold közönséges, közepelméységű, 1000 hold tavaszi s nyári szántást és 500 hold gruberozást végeznek. — Lonkai Ármin egy kis fűzetét is osztott ki vendégei között, amelyben csodálatos számokat olvashatunk. Az utolsó évzredben a buza termésé 20, a rozszé 54, az árpáé 33, a zabé 33, a tengericé 75 százalékkal emelkedett, ami egyedül a jobb földmunkában és az intenzívebb gazdálkodásban leli magyarázatát — mint a fűzet mondja. A kirándulást természetesen egy kis lakoma fűszerezte a bérlő házában, amely lakoma Cserveny síófoki vendéglős ügyességét tette még szélesebb körben ismertté. Bár erős reklám-szemezte van ennek az egész tanulmányi kirándulás rendezésnek, mégis készséggel elismerjük, hogy nem volt minden haszon nélküli a kirándulókra nézve.

— **Tanuljunk.** Egy helybeli orvos magához hivatva az egyik kárpitost, hogy munkát adjon neki. Mikor a kárpitost megjelent, az orvos ur — úgy látszik — nem találta elég rokonszenvesnek őt; megkérdezte, hogy milyen vallású? Mikor ez azt válaszolta, hogy római katolikus, az orvos ur bocsánatot kért tőle, mert ő csak zsidóval dolgozott. Talán nem kell mondanunk, hogy az orvos ur zsidó? Eszünk ágában sincs, megrö-nünk az orvos urat; csupán azért irtuk meg az esetet, hogy okulásul szolgáljon. Jól teszi a zsidóság, ha csak hitsorsosánál vásárol, ha csak zsidóval dolgozott. Ezt eddig is megtették, bár elhallgatták. Majd ezután mi is követjük a jó példát!

— **Pappá lett tanár.** Van Mons Alfréd, a francia nyelv tanára kit egy évtizeddel ezelőtt városunkban mint ritka buzgósgú férfiút ismer-tünk — a mint értesültünk — pappá lesz. Április 2-án a kisebb rendeket vette fel, július 24, 25, 26-án pedig pappá szentelti őt Majláth erdélyi püspök. A buzgó férfiú az erdélyi egyházmegyébe veteti fel magát.

— **A kerékpárosok bajnoki versenye.** A székesfehérvári kerékpár egyesület f. hó 22-ikén, Pünkösöd vasárnapján Székesfehérvárról Marton-vásárra és vissza bajnoki versenyt rendez (64 kilométer.) Indulás (Erzsébet-liget) 2-es kilométer körtől délután 3 óra. Az első beérkező kapja a bajnoki jelleget, az utána egy percre beérkező — Lipp Agoston elnök által felajánlott elnöki díjat. Ezen versenyen csupán egyesületi tagok vehetnek részt.

— **Szegény nyulak.** A pátkai vadásztársaság szomorodott szívvel jelenti, hogy a közszé határan valami átkos nyavalya ütötte fel fejét. A nyuszikák a husvétii piros tojás lelkes és fíradhatatlan produkálása után hullnak-hullnak, egyre hullnak. A mező, erdő üde zöld füvet, illatos lőhert terem számukra, a vadászok puskaropogása nem hozza zavarba őket; szóval valóságos Eldorádó volna az életük, ha az átkozott nyavalya köze-jük nem üt. Hogy miféle a nyavalya természete: szervibaj? vagy kedélyviláguk elborulása? nem tudatik eddig. De a tudós felcserék minden való-szerűség szerint meg fogják állapítani.

— **Harmincegy kérdés egy bűnpűrben.** Bizonyos dolog, hogy mióta az esküdtzéki intéz-mény életbe lépett, a törvényszékek, különösen a törvényszéki elnökök dolga óriási mértékben emelkedett, és egy esküdtbírósi elnöknek valóságos emberfelelti munkát kell végeznie. Természetes, hogy minden elnök iparkodik megfelelni ebbeli kötelességének. Ez az iparkodás azonban több esetben kárára van magának az ügynek, mert sokszor annyira összebuzogozza, hogy még az esküdtbírósgáj tagjainak is dolgot ad annak megértése, az esküdtzékek tagjai pedig valóságos labirintusban éreik magukat. Így történt ez legutóbb Székesfehérvárott. Egy cigány-gaztett tárgyalat. A sok tanu, a sokféle eseményleírás miatt azt hitte az esküdtbírósgáj, hogy tisztában látanak az esküdték, igazságosabb ver-díket hoznak, ha több kérdésben csoportosítják a dolgot: *harmincegy kérdés intélek az esküdt-székekhez.* Ez a túlságos pedanteria azonban éppen az ellenkezőjét eredményezte, úgy, hogy az el-nök sajnosan tapasztalta, hogy — bár csaknem a lelket beszélte ki a tárgyaló-teremben, hogy *ki-tanítsa* az esküdtéket, — azok, mikor visszavonul-tak, még mindig tájékozatlanul tévelyegtek a kér-dések labirintusában. Jogász nem lévén közöt-tük, maga az elnök volt kénytelen újból és újból felvilágosítani őket. Sőt, mikor 195 percnyi ta-nácskozás után főnökük felolvasta a verdíket, kitűnt, hogy az egyik kérdésre nem jól válaszol-tak. Persze, számtalan semmisségi panaszt adtak be az ügyész és a védők. De — ha egyetlen semmisségi panasz miatt tárgyalná is — feltétlenül feloldaná a kir. Kuria ezt az ítéletet, mert az esküdtzéki tárgyalások kellékeinek legeseje hiány-zott az alkalommal: a világosság.

— **Kellemetlen látogató.** Pátkai levelezőnk írja, hogy Kálmán János ottani lakos házában kellemetlen vendégek tettek látogatást. A gazda ugyan csak a nyomukat űthette s csak az okozott rendtelenségből következtetett gonosz szándékukra. Szétdobálták a szobában mindent, az ágyak szekrények tartalmát kiforgatták, el azonban csak egy 200 koronáról szóló váltót s egy fél kilogram cukrot vittek. Hogy az alkohollal ellenségei onnan következik, hogy egy üveg jó snapszot, mely a szekrény tetején állott, csak a nyelvük hegyével se kóstoltak meg. Úgy látszik, hogy pénz után vágyódtak, de expedíciójuk sikertelen volt.

Legelegánsabb cipők.

készülnek Csúcs István kiténő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kiténő minőségéért felelősséget vállalok. Leghírnevebb angol cipőkrémek és cipőfénymazak. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)** 52-5

— **A cigányháború.** Mint mult lapunkban jeleztük, hogy az esküdtzéki tárgyalás a késő esteli órákig tartott. Az esküdttekhez intézett *harmincz* kérdés felett több mint 3 óra hosszán tanácskoztak az esküdttek, mégsem tudtak dűlőre jutni. A végeredmény az lett, hogy Zsolnai Györgyöt bűnösnek mondták ki, s az esküdtbírósg egy esztendői fogházat mért reája, a többi pedig felmentették.

— **Tolvaj gépezés.** Jankó Imre pákozdi gépezés, miután gazdájának, Balogh Józsefnek az óráját, harapófogóját, kabátját, kalapját stb. magához vette, megszökött. Most körözik.

— **Eső.** Végre megjött a várva-várt vendég, mely után heteken keresztül százezrek epekedtek sikertelenül. Csak az a baj, hogy a termés egy részét nem képes már jelentősen megjavítani. Az Alföldön a 6—8 hét óta tartó szárazság, minálunk a Dunántulon pedig a rozsdá tette tönkre reményeinket. A gazdák számítása szerint 30 procent tel gyengébb lesz az idei aratás a tavalyinál. 44 millió métermázsza buza helyett 30 millióval is be kell érniük. Ha ugyan annyi is lesz. Tisza miniszter ur, Lukács miniszter ur pedig nyugodt flegnával emelik az adót szép számu milliókkal. Könnyen teszik. Nem ők fizetik, hanem az ország. Sőt őket megfizetik azért, hogy mi velünk fizettünk. Hogy az ország bírja-e, az legkevésbé sem számít előtűk. Mit törődnek ők Magyarországgal? Szereti őket Magyarország? Szereti az ördög. Kellenek ők Magyarországnak? Kellenek az ördögnek. Tehát miért legyenek ők hálásak Magyarországnak? Őket a magyar nemzeti jogok terén való lefelé licalásért tették meg minisztereknek. Azt pedig csak egyféleképpen lehet meghálálni. Farkcsóvalással, gerinc nélküli hajlongással. Magyarországnak pedig puktadjon meg, ha jól esik neki. Vagy pedig menjen ki Amerikába. Galiciából kapunk külön magyarokat, a kik hálásak lesznek még a kormány iránt. Anynyira hálásak, hogy egy-két év múlva nemesekké és bárókká kell őket útni. Miért kedvezne tehát a Tisza-kormány a régi magyaroknak?

— **Vizsgák.** A városi elemi iskolákban a vizsgálatok június havában a következő sorrendben lesznek: 13-tól 18-ig a hittanvizsgák, 21 és 22-én pedig a rendes osztályvizsgák tartatnak meg.

— **Szarvasmarha díjazás.** Amint megemlítettük a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi kormány támogatásával Bodajkon és Sárbogárdon a községváza előtt tenyészszarvasmarha díjazást fog tartani. A díjazás Bodajkon folyó évi június hó 5-én d. e. 10 órakor Bodajk, Mór, Bakonyisárkány, Csákszerény, Csurgó, Balinka, Isztimér, Söréd, Csóka, Veleg és Gánt községek részéről, — Sárbogárdon pedig f. évi június hó 12-én d. e. 10 órakor: Sárbogárd, Sárszentmiklós, Alsóalap, Alsószentiván, Cece, Hercegfalva, Vajta, Szentagóta, Igar és Sárregres községek részéről felhajtott vöröstarka tenyészszarvasmarhák között fog megtartani. A díjazásra a fenti községek köztenyészteséből származott kizárólag kisbirtokosok tulajdonát képező szarvasmarhák hajthatók fel. A díjak a következők: a) Ivadékaikkal vagy azok nélkül felhajtott vöröstarka tenyésztesek részére: egy I-ső díj a 20 k.; — kettő II-ik díj a 15 k.; — három III-ik díj a 10 k.; — négy IV-ik díj a 5 k. b) Vöröstarka üszök részére, amelyek az elővezetőknek saját nevelése és 1½ évnél idősebbek: egy I-ső díj a 20k., kettő II-ik díj a 15 k., három III-ik díj a 10 k., négy IV-ik díj a 5 k. Az üszök részére megállapított I-ső és II-ik díj csak oly tulajdonosoknak adatik ki, aki a díjazott üszöt tenyésztesre meg fogja tartani. A bírálóbizottság által díjazásra kijelölt tehének az üszök tulajdonosai a marhalevél felmutatásával bizonyítani tartoznak, hogy a díjazásra érdemcsített üsző saját nevelésük, vagy az elővezetett tehén legalább egy év óta tulajdonuk. A díjazásból a nagybirtokosok és gazdasági cselédek szarvasmarhái ki vannak zárva. Az Egyesület felhívja a fentnevezett községek kispasztorait, hogy díjazásra alkalmas tenyészállataikat nevezett helyre és időre pontosan elővezessék s egyuttal felkeri a nagyobb birtokosokat is, kiválóbb állataikat, azokat arany-, ezüst-, bronzérem és díszokivállal leendő kitüntetés céljából elővezetni sziveskedjenek.

— **Szerelém és revolver.** (Esküdtzéki tárgyalás.) Szerdán Grózi János bicsei pincér bűnügye került sorra. Egy gazdájuk volt Rác Lidivel. Grózi szemet vetett a csinos leányra; de az nem volt hajlandó viszonzani a csábító szempillantásokat. A legénye e miatt annyira elkuseredett, hogy négyszer rálőtt a leányra; két lövés talált, de szerencsére nem jett sulyos sebet. Grózi beismerte tettét; de azzal védekezett, hogy elkecsereedett a leány viselkedése miatt. Nem akarta megölni a leányt, de önmagát el akarta pusztítani. Az esküdtzék verdiktje alapján az esküdtbírósg Grózi Jánost 1½ évre ítélte.

— **Szerencsétlenség.** Kedden d. u. 5 órakor nagy szerencsétlenségnek voltak szemtanúi a Vadászúrt vendéglő felé járkálók. Egy kocsin Kiss József, nővére: Kiss Mária és ezek sógora: Töke István ültek. Az olajutcai iskola táján egy kisgyermek szaladt át a kocsi előtt az uton, a lovak már ettől is megijedtek; de mikor két kutya is folyton előtűk ugatott, annyira megvadultak, hogy Kiss József jónak látta a gyepelőt az erősebb marku sógorának: Töke Istvánnak átadni, Kiss Mária pedig leugrott a kocsirol. Igaz, hogy nem minden sérülés nélkül; de a következmények bebizonyították, hogy helyesen cselekedett. Töke kemény tartása már-már megfékezte a lovakat, mikor az egyiknek a zablája eltört. Erre a ló kiugrott, félrerántotta a kocsit, mire az felborult. Az ezáltal felszabadult paripa szerszám nélkül nyargalt haza. A másik meg még néhány lépésnyire vonszolta a kocsit, míg megállították. A felborulás éppen a Vadászúrt vendéglő előtt történt. Kiss József nem szenvedett nagyobb sérülést, de Töke István eszméletlenül terült el el a földön. Bérkocsin szállították haza. Lakásán dr. Pataki és Kiffer orvosok látogattak meg, s Kiffer a fejesebt több ütessel összevarta. Félt, hogy a szenvedett koponyarepedés sulyosabb természetű.

— **Tűz.** F. hó 9-én reggel 8 órakor a Schmidt-féle téglatelepen Szuklik János téglagyáros téglalaető kemencéjének tetőzete leégett. A kár 600 korona. Kedden d. u. fél 3 órakor ment ki Simon Sándor rendőrkapitány és Sulyok János rendőrbiztos, hogy a tűzvizsgálatot megejtsék.

— **Kedves fiu.** Nem valami sok öröme volt Pajor István lakatoslegény édesanyjának. A 21 éves síheder nemcsak hogy nem szeretett dolgozni, de meg lopásra is vetemedett. Az semmit sem változtat a dolgon, hogy a tulajdon édesanyja volt az áldozat. A szegény asszony végre is megunt a dolgot, s feljelentette a fiát. Most a jó fiu a vizsgáló bíró elé került.

IRODALOM.

Küzdelmek. *Olasz regény. Két kötetben. Irta Eurico Castellnuovo. Fordította M. Hrabovszky Julia.* Kiadja a Szent-István-Társulat. A Családi Regénytár 36. kötete. Egy egy kötet ára csinos angol vászonkötésben egy korona. Castellnuovo regénye ideális szármalásával jótékonyan elűt a modern regények léha, csakis az érzékiséget igazató irányzatól. Castellnuovo irányregényt nyújt a szó legnemesebb értelmében. A férfi az élet minden körülménye között küzdjön, dolgozzék és ne hagyatkozzék a nőre. Ne gazdag hozomány után kergetőzzék, hanem saját erejéből és munkájával vivja ki magának a társadalomban azt a helyet, amely után vágyakozik. Viszont a nő, aki igazán szereti választottját, legyen kész érte minden áldozatra, kövesse őt küzdelmében, legyen társa, vigasztalója verejtékes munkájában. Ezt a minden tekintetbe helyes életvetel domborítja ki Castellnuovo a következő mese keretében. A milánói legelső bank igazgatójának, Arcontinak fia, Roberto egyike volt a világ legirigyléreméltőbb fiatal emberének. Jólétben, gazdagságban nőtt fel, atya a legfényesebb nevelésben részesítette, most végezte el műegyetemi tanulmányait, — mindezekhez járult, hogy Miláno legszébb leánya, a gazdag tőképénzes Dal Bono egyetlen gyermeke, Lucilla, már régen odaajándékozta szívet Robertónak, gyermekkori barátjának. Most még egy nagyobb külföldi tanulmányutat akart végezni a nemes hajlamú ifju, hogy

ez után atya tekintélye révén valamely diszes állást elfoglalva, Lucillát oltárhoz vezesse. Azonban váratlan katasztrófa vet véget az ifju rózsás álmainak. A bank pénzügyeit szerencsétlen spekulációk erősen megingatták; a részvényesek nagyrésze ezért az igazgatót okozza, a legközelebbi közgyűlésen őt leszavazták, ami az amugy is szívbaros ember halálát okozza. Örökség alig marad, mert a fényűző életmód, melyet folytattak, a dus jövedelmeket évről-évre fölemészttette. Pedig Roberto anyja annyira hozzászókkott a fényűzéshez, hogy alig lesz képes az új helyzetbe magát beleélni. Volna egy menekülés, Roberto házassága Lucillával, a gazdag tőképénzes leánnyal. Mindketten szeretik is egymást, sőt titokban már jegyeseknek is tekintették magukat. Roberto anyja el is követ mindent, hogy a házasság minél előbb megtörténjék. De Roberto önrzete fellázad az ellen, hogy neje hozományából élőkódjék. Állás után tekint, küzdeni, dolgozni akar, mig oly helyzetet teremt magának, amelyben fölemelt fővel kérheti meg a szeretett lány kezét. De mig atya életében mindenütt szivesen fogadták volna a befolyásos bankigazgató fiát, most kitérő s elutasító feleleteket kap minden oldalról. Végre egy gyermekkori pajtása, aki Valduriában főmérnök egy kénbányában, a másodmérnöki állást foglalja neki s Roberto, anyja és Lucilla ellenzése dacára is ezt örömmel elfogadja. Valduriában a főmérnök nővére, Mária szerelme gyul Roberto iránt, de ez nem veszi észre, mert nagy szerelemében Lucilla iránt folyton azon reményben él, hogy amint fölkiűdi magát előkelőbb állásra a bányában, elveszi Lucillát, biztosra véve azt, hogy ez szivesen fogja őt követni a világ legerjedettebb zugába is. Azonban csalódott. Mikor két év múlva mint főmérnök 10 ezer lira évi fizetéssel, Lucillát nőül akarja venni, ez kijelenti, hogy Milánóból el nem megy, magát egy kénbánya füstös, piszkos környezetébe el nem teneti. Maradjon Robert Milánóban. — Lucilla felelete mint fagyos szél dermedezte meg Roberto szerelmét. Lemondott Lucilláról s visszament a bányába. Ott egy földmölés eltemeti, de barátjának és Mariának hősies önfeláldozása megmenti őt. S most látja, hogy ez a szerény leány jobban megérdemli szerelmét, mint Lucilla — s boldogok lesznek. A Családi Regénytár egy nemesk élvezetes, hanem valóban nemes irányu regénnyel gyarapodott, amelyet olvasóközönségünknek, de az ifjusági könyvtáraknak is melegen ajánljuk. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadó-hivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28 szám.

Nyilttér.)*

Értesítés.

Van szerencsém a nagyéremű község szives tudomására hozni, hogy a **Tögl és Szlanyinka-cég** kötelékéből kiléptem, és a Kossuth-utóban (a postával szemben) a *saját nevem alatt* egy, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő üzletet nyitottam.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására juttatni szerencsém van. egyuttal tudatom, hogy Szirkovits András urat, akit a n. é. közönség kitűnő szabásáról már előnyösen ismer, üzletemben szabászul alkalmaztam.

Kérem a n. é. közönség szives partfogását; eleve is biztosíthatom tisztelt megrendelőimet, hogy becses bizalmukat pontos és gyors kiszolgálásom által mindenkor ki fogom érdemelni.

Székesfehérvár, 1904. május 14.

Kiváló tisztelettel

Tögl Lajos
férfiszabó.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.